

UNIVERSITETET I BERGEN

Vil du delta i forskningsprosjektet

”Norske barns språkutvikling: i lys av et lingvistisk kartleggingsverktøy”

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å undersøke norske barns språkutvikling. Prosjektet drives av førsteamanuensis Jan de Jong ved Institutt for biologisk og medisinsk psykologi ved Universitetet i Bergen. I dette skrivet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Ingeborg Ribbu ved OsloMet har en pågående studie som undersøker norske barns språkutvikling, da dette er et område man fremdeles vet ganske lite om. I den forbindelse er det hensiktsmessig å samle inn data fra alle deler av Norge. Vi ønsker derfor å starte innsamling av taleprøver fra barn i førskolealder her i Bergen.

I dette prosjektet skal vi undersøke barns språkutvikling ved hjelp av analyser av spontantale. Masterstudenter i logopedi vil delta i datainnsamlingen, og skrive masteroppgaver om det innsamlede materialet.

Målgruppen for prosjektet er barn mellom 4 og 6 år med norsk som førstespråk. Vi planlegger å inkludere ca. 25 barn i dette prosjektet. Først og fremst er målet å prøve ut innsamling av spontantaledata fra barn.

Det innsamlede materialet kan også bli brukt i undervisning, i tillegg til at det kan bli brukt i videre forskning på et senere tidspunkt, for eksempel som den tidligere nevnte studien ved OsloMet.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Universitetet i Bergen er ansvarlig for prosjektet.

Hvorfor får barnet ditt/du spørsmål om å delta?

I dette prosjektet har vi kontaktet en del barnehager i bergensområdet, og du får denne henvendelsen fordi ditt barn går i en av disse barnehagene.

Hva innebærer det for deg å delta?

Dersom du velger å la barnet ditt delta vil vi møte det i løpet av barnehagedagen. Vi ønsker å samle inn opptak av spontantale. Dette vil bli gjort av andreårsstudenter ved masterstudiet i logopedi. De vil snakke med barnet ditt mens det får leke med noe, fortelle om et bilde, eller om en bildebok. Denne samtalen vil bli tatt opp på bånd. Til sammen vil dette ta ca. 15-30 minutter.

I prosjektet vil vi i tillegg innhente og registrere opplysninger om barnet ditt. Vi trenger å få vite barnets fødselsdato, samt kontaktinformasjon til deg som foresatt.

Vi forventer at barnet ditt skal synes det er hyggelig å snakke med studentene. De fleste barn synes det er morsomt å få være med. Vi vil samtidig være oppmerksomme på om noen av barna skulle gi uttrykk for uvilje, eller ubehag i situasjonen. Hvis ikke dette kan rettes med enkle grep vil innsamlingen av taledata avsluttes.

Hensikten med prosjektet er ikke å utrede eller diagnostisere språkvansker. Vi vil heller ikke kunne gi personlig tilbakemelding eller veiledning knyttet til barnets språkutvikling.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å la barnet ditt delta, kan du når som helst trekke samtykket ditt tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle opplysninger om barnet og deg vil da bli anonymisert. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for barnet eller deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke samtykket.

Dersom du trekker barnet ditt og deg fra prosjektet, kan du kreve å få slettet innsamlede prøver og opplysninger, med mindre opplysningene allerede er inngått i analyser eller brukt i vitenskapelige publikasjoner. Dersom du senere ønsker å trekke deg eller har spørsmål til prosjektet, kan du kontakte Jan de Jong, Jan.Jong@uib.no.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om barnet ditt og deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

Du har rett til innsyn i hvilke opplysninger som er registrert om barnet ditt og rett til å få korrigert eventuelle feil i de opplysningene som er registrert. Du har også rett til å få innsyn i sikkerhetstiltakene ved behandling av opplysningene.

Alle opplysningene vil bli behandlet *uten* navn og fødselsnummer eller andre direkte gjenkjennende opplysninger. En kode knytter barnet ditt til sine opplysninger gjennom en navneliste. Det er kun Jan de Jong som har tilgang til denne listen. Prosjektgruppen for øvrig, inkludert masterstudenter i logopedi, vil ha tilgang til lydfilene, samt avidentifiserte data.

Alt skriftlig materiale fra studien vil kun lagres med kode. I den grad navn nevnes i materialet vil dette bli erstattet med et tilfeldig navn. Selve lydfilene vil bli lagret på SAFE, en område utviklet av IT-avdelingen ved UiB for sikker behandling av sensitive personopplysninger i forskning, og filen vil også være beskyttet med et ekstra passord. Ettersom lydfilene er det viktigste forskningsmaterialet i denne typen studie, vil både studenter og forskere trenge tilgang til disse fram til de er grundig transkribert og kontrollert. Lydfilene vil bli slettet ved prosjektslutt.

Data fra denne studien kan bli brukt i et større prosjekt med tilsvarende formål som dette på et senere tidspunkt. Data fra prosjektet kan også bli brukt i undervisningssammenheng, men da kun i anonymisert form.

Ved å delta i prosjektet, samtykker du også til at anonymiserte utskrifter av taleprøvene som innhentes kan overføres til utlandet som ledd i forskningssamarbeid og publisering. Disse utskriftene vil kun merkes med alder og kjønn på barnet, eventuelt med et fiktivt gutte- eller jentenavn.

Koden som knytter barnet ditt til sine personidentifiserbare opplysninger vil ikke bli utlevert. Enkeltbarn vil heller ikke kunne identifiseres i eventuelle masteroppgaver eller publikasjoner, men enkeltteksempler kan bli gjengitt i anonymisert form.

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Prosjektet skal etter planen avsluttes 30.6.2023. Ved prosjektslutt vil lydfilene slettes sammen med eventuell kontaktinformasjon, og alt skriftlig materiale vil anonymiseres. Transkribert materiale vil da kun være beskrevet med et fiktivt navn, samt barnets alder ved datainnsamling.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke personopplysninger som er registrert om deg,
- å få rettet personopplysninger om deg,
- få slettet personopplysninger om deg,
- få utlevert en kopi av dine personopplysninger (dataportabilitet), og
- å sende klage til personvernombudet eller Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

Etter ny personopplysningslov har dataansvarlig Universitetet i Bergen og prosjektleder Jan de Jong et selvstendig ansvar for å sikre at behandlingen av dine opplysninger har et lovlig grunnlag. Dette prosjektet har rettslig grunnlag i EUs personvernforordning artikkel 6 nr. 1a og artikkel 9 nr. 2a og ditt samtykke.

Du har rett til å klage på behandlingen av dine opplysninger til Datatilsynet.

Hvor kan jeg finne ut mer?

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- Universitetet i Bergen ved Jan de Jong, Jan.Jong@uib.no, 55 58 62 87

Dersom du ønsker at barnet ditt skal delta i studien kan du fylle ut samtykkeskjemaet nedenfor, og returnere det til *[barnehagen/skolen/forskerne]* innen *[dato]*.

Med vennlig hilsen

Prosjektansvarlig
Jan de Jong

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet "Norske barns språkutvikling", og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til at barnet mitt/jeg:

- deltar i innsamling av spontantaledata

Barnets navn:(Blokkbokstaver)

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet, ca. 30.6.2023

(Signert av foresatt, dato)